

ועדים מקומיים

המבנה של השלטון הדו-רובדי הוא ייחודי למועצות האזוריות, והוא מאפשר מעורבות והשפעה גדולים יותר של התושבים על התנהלותו של היישוב שבו הם מתגוררים ועל אורחות חייהם באמצעות הוועד המקומי. מאחר שסמכויות הוועדים המקומיים נקבעות על פי החלטותיה של כל מועצה אזורית, קיימים מודלים שונים של חלוקת אחריות ואספקת שירותים מוניציפליים בין המועצה האזורית ובין הוועד המקומי.

 # הדרכה זו באה להבהיר את המעמד ואת יחסי הגומלין ולסייע לכל הגורמים בניהולו התקין של הוועד המקומי.

ועדים מקומיים

חברי הוועד המקומי הם מתנדבים שמוטלת עליהם אחריות למינהל תקין של הוועד המקומי, בנייה, שימור, וחיזוק של הקהילה.

קהילה חזקה מתאפיינת בהנהגה שמובילה שותפות ולא עוסקת בשיתוף שמוריד הנחיות מלמעלה למטה או מהשתתפות בלבד. אנשים באים בשביל הלמען ונשארים בשביל העם ולכן חשובה השותפות של ההנהגה עם הקהילה.

חיזוק הקהילתיות = חיזוק תחושת השייכות, המשמעותיות והמחויבות של היחיד לקהילה בה הוא חי.

בניית מערכת קשרים, יצירת הון חברתי בין חברי הקהילה הינו תנאי הכרחי לקהילה חזקה.

ועדים מקומיים

צו המועצות האזוריות קובע כי בכל יישוב בתחום המועצה האזורית ינוהל על ידי ועד מקומי אשר יכונן על פי צו של שר הפנים. ועד מקומי הוא גוף משפטי נפרד המשמש רובד תחתון של מערכת השלטון המקומי במועצות האזוריות, ובמידה רבה מאוד הוא כפוף לפיקוחה ולהחלטותיה של המועצה האזורית שבתחומה הוא מצוי. הוועד המקומי הוא מעין חוליה מקשרת למועצה האזורית.

מבחינה משפטית ועד מקומי נמנה בהגדרת "רשות מקומית", והוא רשות משפטית מינהלית – סטטוטורית שחלות עליה הוראות הדין המינהלי הנוגעות לרשויות מקומיות.

מינהל תקין: כל ועד חייב לפעול במינהל תקין, אופן פעולה ראוי ונקי משחיתות, על פי הכללים.

מספרי חברי הוועד: 5 או 7 או 9 לפי מה שקבע שר הפנים

סוגי הוועדים:

- ועד נפרד
- זהות ועדים – חברי ההנהלה של האגודה השיתופית יכהנו כחברי הוועד המקומי של היישוב, הזהות היא בחברים המכהנים בלבד.
- נציגות

פסולים לכהונה

מי שלא היה זכאי לכתחילה להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר לחבר ועד מקומי או לחבר נציגות או שלאחר שנבחר השתנו לגביו הנסיבות כך ששוב אין מתקיימות בו כל דרישות הזכאות להיות מועמד;

- מי שהורשע בפסק דין שנהיה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר הוועד המקומי, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכיהן כחבר הוועד המקומי ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר הוועד המקומי, וקבע בית המשפט כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון;
- מי שנידון למאסר כאמור בסעיף 19 ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 19א;
- מי שחייב חוב סופי בשל ארנונה לוועד המקומי בעד שישה חודשים, ולא שילם אותו ממועד התשלום של חלקו האחרון של החוב ובמשך תקופה העולה על שנה; לעניין זה, "חוב סופי" – חוב שחלף לגביו המועד להגשת השגה, ערר או ערעור, לפי העניין, ואם הוגשו ערעור או תובענה אחרת – לאחר מתן פסק דין חלוט או החלטה סופית שאינה ניתנת לערעור עוד;
- עובד הוועד המקומי במשכורת;
- עובד המדינה במשכורת אשר עבודתו קשורה בענייני המינהל המחוזי או השלטון המקומי ועלולה להביא לידי סתירה או אי-התאמה בין תפקידיו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר הוועד המקומי;
- עובד במשכורת ברשות מקומית אחרת אשר עבודתו האמורה עלולה להביא לידי סתירה או אי-התאמה בין תפקידיו בשירות הרשות המקומית האחרת ובין תפקידיו כחבר הוועדה המקומי.
- לא יכהנו בוועד מקומי שני קרובי משפחה או יותר; בסעיף קטן זה, "קרוב משפחה" – בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוג, בן או בת או בני זוגם, אח או אחות או בני זוגם.

סמכויות הוועד המקומי

הוועד המקומי מוסמך לפעול לפי הסמכות שאוצלת לו המועצה האזורית והוא חלק ממערכת השלטון המקומי הכפוף לכללי המשפט המינהלי – ציבורי.

האצלת סמכויות מובאת לאישור המליאה ביחד עם אישור תקציבי הוועדים המקומיים.

אין חובה על שוויוניות באצילות סמכויות, המועצה האזורית רשאית לאצול סמכויות שונות לוועדים מקומיים בתחום שיפוטה.

המועצה האזורית רשאית לבטל או לשנות את הסמכויות שאצלה לוועד המקומי לאחר שנתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו.

תפקיד יו"ר הוועד המקומי

ראש הוועד המקומי הוא ראש רשות מקומית ברמת היישוב, בתפקידו זה נדרש ראש הוועד המקומי לפעול על פי החוקים והתקנות הנוגעים לשלטון המקומי.

אחריות:

- לתפקוד ולייצוג הוועד המקומי.
- לניהול ישיבות הוועד המקומי.
- להתנהלותו החוקית של הוועד המקומי בתחומי האחריות שבסמכותו.
- על ביצוע שקיפות מוחלטת ויידוע הציבור.
- על קביעת מדיניות.
- על הקשר עם המועצה האזורית, עם אגודות נוספות ביישוב ועם מערכות חיצוניות.

התנהלות הוועד המקומי

ההוראות בדבר הפעולות החלות על מועצה אזורית, חלות גם על ועד מקומי בשינויים המחויבים:

- **ניהול ישיבות: קביעת מועדים בכל שישה שבועות, סדר יום, זימונים, פומביות, מניין חוקי, פרוטוקול, הקלטות.**
- **עובדי הוועד המקומי: הוראות בדבר איסור טובת הנאה ואיסור עבודות חוץ.**
- **העסקת עובדים:**
  - ועד מקומי רשאי להעסיק עובדים לשם ביצוע סמכויות שהמועצה אצלה לו ובלבד שיש למשרות אלה הקצבה בתקציבו המאושר.
  - לא יתמנה אדם לעובד של ועד מקומי אלא באישור המועצה.
  - מינוי עובדים לוועד מקומי ייעשה על פי הוראות צו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה), התשל"ז-1977, בשינויים המחויבים.
  - שכרם ותנאי עבודתם של עובדי ועד מקומי יהיו כשל עובדי מועצה אזורית ובלבד שזכויותיו לגמלאות של עובד שנתקבל לעבודה לאחר יום ט"ז בכסלו התשס"ב (1 בדצמבר 2001) יבוטחו בקרן פנסיה צוברת.

התנהלות הוועד המקומי - המשך:

- **ניהול ועדות:** ועדות הן מעין פורום ציבורי מקצועי של הוועד המקומי, באחריות הוועד המקומי לקבוע סדרי עבודה עם הוועדות. ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים כפי שייראה לו.
- ❖ למעט ועדת ביקורת שהיא חובה, הוועדות בוועד המקומי הן ועדות רשות.
- **כספים:** הוראות בדבר קופת הוועד המקומי, ביטחון קופת הוועד המקומי, חתימה על פקודת תשלום.
- **חוזים והצעות:** הוראות בדבר התקשרות בחוזים, חוזים הטעונים אישור, מכרזים, איסור על חבר ועד להתקשר בחוזים.
  - נושא מכרזים פומביים הינו מורכב ולכן מומלץ להיעזר במועצה האזורית ולהסתייע בוועדת המכרזים של המועצה.
- **יועץ משפטי:** להבטיח כי כלל פעילות הוועד ייעשו במסגרת הוראות החוק ועל פי כל דין.
- **מיסי הוועד המקומי:** בכפוף להוראות משרד הפנים.
- **ביקורת חשבונות:** יבוקרו בידי רו"ח של הוועד המקומי.
- **התפטרות חבר ומינוי חבר חדש:** חייבת להיות מול מנכ"ל המועצה הפועל לאישור משרד הפנים כנדרש.

התנהלות הוועד המקומי - המשך:

הגשת דו"חות:

על פי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות) התשי"ח 1958 ועד מקומי נדרש להגיש למועצה דו"חות לפי המפורט להלן;

דו"ח כספי מבוקר: יוגש עד 4 חודשים מתום שנת הכספים.

תמצית הדו"ח הכספי תופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 יום מהגשת הדו"ח למועצה.

דו"חות רבעוניים:

רבעון 1 יוגש עד ליום 15 מאי, רבעון 2 יוגש עד ליום 15 אוגוסט, רבעון 3 יוגש עד 15 נובמבר, רבעון 4 יוגש עד 15 פברואר

דו"ח ועדת ביקורת: יוגש עד 5 חודשים מתום שנת הכספים.

תקציב הוועד המקומי

לשם מילוי תפקידו יכין הוועד המקומי תקציב של הכנסות והוצאות לשנת הכספים ויגישו למועצה לאישור.

התקציב יוגש למועצה לאישור לא יאוחר מיום 01 באוקטובר בכל שנה לשנת הכספים הבאה.

אם הוועד המקומי לא הגיש את התקציב במועד, המועצה תכין תקציב בשביל הוועד המקומי.

המועצה רשאית לתקן או לדחות כל פרט מפרטי התקציב וכן להוסיף פרט אם לדעתה הדבר הכרחי לטובת הציבור ובלבד

ששמעה את דעתו של הוועד המקומי לפני ביצוע.

□ השתתפות המועצה בתקציבי הוועדים כפופה לאישור התקציב של המועצה וכן להחלטות מליאת המועצה מעת לעת.

□ השתתפות המועצה בתקציבי הוועדים שמקורה בתקציבים המתקבלים מגורמים אחרים, כגון משרדי הממשלה, מפעל הפיס, כפופה

לקבלת תקציבים אלה על ידי המועצה בפועל ואישור התב"ר על ידי המליאה ומשרד הפנים.

□ האחריות על ביצוע בהתאם לתקציב המאושר **מוטלת במלואה** על הוועד המקומי. במידה ובמהלך שנת הכספים, יחול שינוי בתקציב

הוועד המקומי, בין אם בשיעור ההוצאות או ייעודן ובין אם בשיעור ההכנסות וייעודן, **חובה על הוועד המקומי** לאשר **תיקון תקציב**

בהתאם ולהעביר את התקציב המתוקן לאישור המועצה ועליו תחול האחריות המלאה בעניין. ככל שבאותה שנת כספים יהיה שוני בין

התקציב שאושר על ידי המועצה לבין ביצועו בפועל, ניתן יהיה לראות בכך חריגה מתקציב מאושר, על כל המשתמע מכך.